

omenti pars quam superiorem ipsius membranā dicimus, à uentriculo exoritur.^o Tertia enim uentriculi tunica à peritonæo pronata, secundum totius uentriculi latitudinem^p recta linea, & ut Aristoteles dicebat, futuræ modo ex humili sede uentriculi uersus anteriora superiorē omenti membranā ex se deducit. Superior hæc membrana ex dextris uersus sinistra secundum uentriculi fundum procedens, cauæ lienis sedē recta linea * implantatur, quod etiam inferioris omenti membranæ sinistra pars protendit, ambæq; superior uidelicet & inferior membranæ lienis cauo simul commissæ innascuntur. ita sanè, ut cōmemoratus iam omenti ductus, orbicularem efficiat circulum à dorsi medio ad iecoris portas, & hinc secundum uentriculi fundum ad lienis cauum, & inde ad dorsi medium procedentem. Totum igitur semicirculum inferiorem à lienis cauo per dorsum ad uentriculi usque dextrum latus pertinentem, inferiori omenti membranæ attribuiamus. superiori uerò membranæ (quam cum multis Anatomicis solum nouisse uidetur Aristoteles) eam circuli partem ascribimus, quæ à uentriculi dextro latere per ipsius fundum ad cauam lienis sedem ducitur. Porro inferior membrana toti posteriori uentriculi sedē subtenfa, decliuis, ac uersus anteriora fertur, atque ad humilissimam uentriculi sedem secundum corporis latitudinem omenti membranam superiorem contingit. hinc ambæ mutuò sibi incumbentes, deorsum super intestina subq; peritonæo ducuntur, & si in hoc super intestina ductu membranæ non implicentur, ea anteriori parte ac in lateribus obtegūt, & ad pubis usque os humiliori suo extremo pertingunt. Si uerò intestinorum sedem duntaxat operiant, quæ supra umbilicem consistit, atque quod frequenter euenit in sinistram latus cōtractæ iaceant, illæ sese uisui offerunt reuolutæ admodum, & uelut in spiras collectæ. Membranæ hæc nullis nexibus intestinis connascuntur, præter inferiorem membranam, quæ in hominibus colo intestino pertinacissimè continuatur per totam eius intestiniⁱ sedem, quæ secundum uentriculi fundum prorepit. Neque id segnit in homine obseruandum uenit, quum inferior omenti membrana mesenterij loco ipsi colo intestino sit, quæ id uentriculo exporrigitur. Colum enim toto illo ductum nullam exigit mesenterij partem, secus muleo quàm in canibus & simijs, quibus omentum uix colo connascitur, atque ut prius relatum est habet. In homine uerò inferior omenti membrana mesenterij uicem gerit: imò si omnem fidem libris (uti profectò in dissectione decet) derogans, accuratè singula examinaueris, membranæ inferioris omenti portionem intestinis exporrectam quodammodo ex tertia coli intestini tunica pronasci fateberis. Atq; id eo te expendere uelim diligentius, quo id minus à Galeno, qui simijs nimium tribuit, animaduersum est: uti sanè Herophilo & Aristoteli id uidetur fuisse perspicuissimum, qui omenti partem colon dorso colligantem, omenti loco non habuere, sed eam tantum partem quæ à uentriculi fundo & colo intestino enascitur, intestinisq; obducitur. Quamquam satius fore arbitror, si eam quæ omenti partē quæ uentriculo subteneditur, columq; continet, omento attribuamus, quum ea omenti reliquæ portioni cōtinuetur, & eisdem usus cum inferiori canum omēti membrana suppediet: quamuis interim ex abundanti hominis colo mesenterij uice sit. Cæterum ad hæc, superior omenti membrana in homine inferiori membranæ ad coli regionem connata reperitur, quæ id uentriculo exporrigitur. adeò ut quispāam nonnullis nexibus superiorem omenti membranam colo quoque intestino secundum uentriculi fundum connecti, haud absurde dicere possit. Quod autem Galenus omentum modicis, & ipsdem laxis nexibus, idq; ad dextrum duntaxat latus colo intestino committi prodiderit, in causa fuisse simiæ mediā inter canes & homines naturam sortitæ. Omentum nanque canibus nulla ex parte colo alicui ue alteri intestino adnascitur. Simijs autem medio se habet modo, licet illæ adhuc ad canis constructionem potius quàm hominis accedat. Venæ omento implicite solius uenæ portæ sunt soboles. nulla nanque à caua in omentum, uel ubi id principium sub uentriculo ducit (& si aliter Galenus senserit) pertinet. Venas enim inferiori membranæ omenti dispensatas, si ad amussim singulas examinaueris, ab eo portæ^o trunco dispergi inuenies, cuius præcipua portio in lienem exhauritur, quemq; doctrinæ studio graciliorem & sinistrū portæ trunco supra uocauit. Primum itaq; omentum portæ caudicem ex iecore proficiscentem excipit, sibi iam commemorandas in ipso ductu propagines assumens. Ac inferior quidem omenti membrana^o tres uenarum radices admittit, ex humiliori sede eius portæ trunci, qui ad lienem fertur, de promptas. Vna notatu satis dignæ magnitudinis in dextram potissimum eius membranæ partem multiplici serie dispergitur, quibusdam furculis in colon quoque pertingēs. Secunda iam commemorata amplior aliquantulum post originem in duos mutuò multum abscedētes ramos diducitur, à quibus postmodum in mediā inferioris membranæ omenti sedem, uersus sinistram tamen marginis, frequentes admodum soboles diffunduntur, quæ homini in colum intestinū ea^o serie perueniunt, qua uenas mesenterio intertextas alijs intestinis deriuari nouimus, ac proinde etiam frequentior

Venæ omenti
implicantes.
Lib. 6. de Ad
min. dissect.

quentior multo ramorum series in hac membranæ in reliqua eius parte, quæ à colo deorsum ducta, in hac hominis omento insigniores obtingunt, quæ accedens colo committatur. Tertia radix, non membranæ partem aliquouisp; perinde ac in ipsum omenti membrana uenas mutuatur à^o duabus ad na exporrectis. Ab his enim innumere soboles derunt, non quidem recto prorsus tramite, sed obliquè funiculos implicari cernimus. Ac proinde etiam omentum rete & reticulum dicitur. Quamquam fortè non à appellatum, sed quod ab ijs quibus cōmittitur pars piscatorium uni accommodatum baculo referat. b. c. colo, lienis, iecoris, & bilis uesiculæ distribuuntur. ha tum tutò deducit, ac ab illis suarum peculiarium uenarum moratas modò arterias, inferior omēti membrana a deducit arteriam. Sic^d neruis quoque illis omentum uorum portionibus secundum costarum radices extantur. Cæterum^e adeps quo omentum abundat, rimus, in macilentis modicus, in extremè siccatis uenatur: isq; perpetuò uenis & arterijs omenti artens, cris est, superius uerò ac inferius quoque, quibus m gracilia pinguedine prorsus occultentur. At inⁱ intestinu seruat, ut nec in alijs membranarum quibus adeps ligitur, hunc ab exudante è uenis sanguine & membranis (membranæ nimirum) colorem mutuante proti membranarum communis est, inferior ipsius membruatim^g glandosum quoddam corpus impenso magnitudinis illis quas modò dicebam partibus inferendissimum respondeat, in utero quidemⁱ secundarum cerebrum inuoluitur membranæ. Deinde quod hauso uentriculum colligat, & rursus iecur lienemq; ueniteruentu connectit: ut iam tacam quantum hominiministret. ex accidente uerò uelut quoddam intestinum ipsum calorem instar penicilli cuiusdam fouens ac respondet. membranarum nanque est, ut fortius uenameliusq; intestinorum calorem reflectat, ac promptè Tenue autem, & potissimum qua intestinis innititur si nostro idiomate plumæ nomen meretur. Quòdu tibus illis uenis arterijsq; asseruato, intestinorum & udo calori accommodum sit, etiam si non dicatur, mads insita ac peculiari natura calefaciēdo proffit, an t potius ritu iuuat, non æquè ab omnibus conceditur calidum pronunciantibus.

DE INTESTINIS

Intestinorum imaginem potissimum sexta figura
nati sumus. quamquam huc etiam faciat tertia figura.